

การติดตามตรวจสอบระดับความสำเร็จของการบรรลุวัตถุประสงค์ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยขององค์กร การติดตามตรวจสอบประสิทธิผลของการควบคุม ทั้งด้านสุขภาพและความปลอดภัย การวัดผลการดำเนินการเชิงรุกจากการติดตามตรวจสอบความสอดคล้องในการดำเนินการตามแผนงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย การควบคุมและเกณฑ์ควบคุม การวัดผลการดำเนินการเชิงรับจากหลักฐานความเจ็บป่วยจากการทำงาน อุบัติการณ์ หรือความบกพร่องทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่เกิดขึ้น การบันทึกข้อมูลและผลการติดตามตรวจสอบและการวัดผลการดำเนินการที่เพียงพอต่อการนำไปวิเคราะห์ เพื่อดำเนินการปฏิบัติการแก้ไขและปฏิบัติการป้องกันและในการติดตามตรวจวัดดังที่กล่าวมามีความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือเพื่อตรวจวัด จะต้องจัดทำขั้นตอนการดำเนินงานที่แสดงถึง ความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ วิธีการเก็บ ตรวจวัดและ

ข้อกำหนด มอก.18001:2554 ฉบับใหม่ล่าสุดประกาศใช้แล้ว ตอนจบ

วชิรวิชัย มธุรสสุวรรณ
vachiravitchai@pttplc.com

ต่อ จากฉบับที่แล้ว

ฉบับ นี้มาดูรายละเอียดของข้อกำหนดเกี่ยวกับระบบการจัดการความปลอดภัยและอาชีวอนามัย มอก.18001:2554 ที่ระบุไว้ในข้อ 4 กันต่อซึ่งเป็นตอนจบ

4.5 การตรวจสอบและการแก้ไข ในข้อนี้มีข้อกำหนดย่อยอยู่ด้วยกัน 5 ข้อย่อย ดังนี้

4.5.1 การติดตามตรวจสอบและการวัดผลการดำเนินการ องค์กรต้องจัดทำขั้นตอนการดำเนินงานสำหรับการติดตามตรวจสอบและการจัดผลการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ โดยขั้นตอนการดำเนินงานต้องครอบคลุมถึง **การวัดทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ** ที่เหมาะสมตามความจำเป็นขององค์กร โดยหัวข้อที่ต้องดำเนินการ คือ

วิเคราะห์ตัวอย่าง การดูแลรักษาและการซ่อมบำรุงอย่างเหมาะสม การสอบเทียบ (calibration) หรือการทวนสอบ (verify) หรือทั้งสองอย่างตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้ หรือก่อนนำไปใช้งาน โดยเทียบกับมาตรฐานที่สามารถสอบกับไปยังมาตรฐานระดับระหว่างประเทศ หรือระดับประเทศ ในกรณีที่ไม่มีความมาตรฐานดังกล่าวให้บันทึกวิธีการสอบเทียบหรือการทวนสอบนั้นไว้ การดำเนินการทั้งหมดที่กล่าวมาจะต้องจัดทำและเก็บบันทึกไว้

4.5.2 การประเมินผลการปฏิบัติ องค์กรต้องจัดทำขั้นตอนการดำเนินงานสำหรับการประเมินผลการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ ตามช่วงเวลาที่กำหนด เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ องค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกไว้ โดยหัวข้อนี้เป็นหัวข้อที่กำหนดขึ้นมาใหม่ในมาตรฐานฉบับนี้

4.5.3 การสอบสวนอุบัติการณ์ ความไม่สอดคล้องตามข้อกำหนด การปฏิบัติการแก้ไขและการปฏิบัติการป้องกัน โดยหัวข้อนี้มีข้อย่อย 2 หัวข้อด้วยกัน คือ **(4.5.3.1) การสอบสวนอุบัติการณ์** โดยองค์กรจะต้องจัดทำขั้นตอนการดำเนินงานสำหรับการสอบสวนและวิเคราะห์อุบัติการณ์การสอบสวนต้องทำในเวลาที่เหมาะสม คือ ค้นหาข้อบกพร่องทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย หรือปัจจัยอื่นที่อาจเป็นสาเหตุร่วมต่อการเกิดอุบัติการณ์ ซึ่งบังคับจำเป็นในการปฏิบัติการแก้ไข ซึ่งบังโอกาสในการปฏิบัติการป้องกัน ซึ่งบังโอกาสในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

สื่อสารผลการสอบสวน โดยองค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนด **(4.5.3.2) ความไม่สอดคล้องตามข้อกำหนด การปฏิบัติ**

การแก้ไขและการปฏิบัติการป้องกัน โดยองค์กรต้องจัดทำขั้นตอนการดำเนินงานสำหรับการปฏิบัติการแก้ไขและการปฏิบัติการป้องกัน ข้อบกพร่องที่พบจากการติดตามตรวจสอบ การวัดผลการดำเนินการ การตรวจสอบประเมินซึ่งรวมถึงรายงานสภาพการปฏิบัติงานที่ไม่ปลอดภัย พฤติกรรมเสี่ยง โดยครอบคลุมถึงซึ่งบ่งและแก้ไขความไม่สอดคล้องตามข้อกำหนด เพื่อบรรเทาผลสืบเนื่องที่จะเกิดขึ้น สืบสวนหาสาเหตุของความไม่สอดคล้องตามข้อกำหนดและดำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดซ้ำ ประเมินความจำเป็นในการดำเนินการปฏิบัติการป้องกันและดำเนินการตามความเหมาะสมเพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดซ้ำ บันทึกผลและสื่อสารผลของการปฏิบัติการแก้ไขและการปฏิบัติการป้องกัน ทบทวนประสิทธิผลของการปฏิบัติการแก้ไขและการปฏิบัติการป้องกัน ในกรณีที่มีการปฏิบัติการแก้ไขและการปฏิบัติการป้องกันก่อให้เกิดอันตรายใหม่ หรือมีการเปลี่ยนแปลงอันตราย องค์กรต้องมีการประเมินความเสี่ยงใหม่ก่อนการดำเนินการ การปฏิบัติการแก้ไข หรือการปฏิบัติการป้องกันใดๆ เพื่อกำจัดสาเหตุของความไม่สอดคล้องตามข้อกำหนดต้องเหมาะสมกับขนาดของปัญหาและสอดคล้องกับความเสี่ยงที่มีอยู่การเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติการแก้ไขและการปฏิบัติการป้องกันต้องดำเนินการตามระบบเอกสารของระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย โดยองค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนด

4.5.4 การจัดทำและเก็บบันทึก องค์กรต้องจัดทำขั้นตอนการดำเนินงานสำหรับกรซึ่งบ่ง การรวบรวม การทำดัชนี การจัดเก็บ การรักษาและการทำลายบันทึกด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย บันทึกต้องชัดเจน เข้าใจง่าย สามารถซึ่งบ่งและสามารถสอบกับไปยังกิจกรรมต่างๆ ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย รวมทั้งต้องมีการเก็บรักษาบันทึกให้สามารถเรียกมาใช้งานได้ง่าย มีการป้องกันการเสียหาย การเสื่อมสภาพ หรือการสูญหายและต้องมีการกำหนดระยะเวลาในการเก็บรักษาเพื่อเป็นหลักฐานที่แสดงว่าเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานนี้

4.5.5 การตรวจประเมินภายใน องค์กรต้องมั่นใจว่าการตรวจสอบประเมินภายในตามระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยได้ดำเนินการตามช่วงเวลาตามแผนที่กำหนดไว้เพื่อพิจารณาว่าระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยสอดคล้องตามแผนการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่กำหนดไว้รวมถึงข้อกำหนดของระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยนี้หรือไม่ ได้นำไปปฏิบัติอย่างเหมาะสมและสามารถรักษาระบบได้หรือไม่ มีประสิทธิผลเป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือไม่ จัดเตรียมข้อมูลผลการตรวจประเมินแก่ฝ่ายบริหาร โปรแกรมการตรวจประเมินต้องมีการวางแผน จัดทำ มีการนำไปปฏิบัติและรักษาไว้โดยองค์กรบนพื้นฐานของผลการประเมินความเสี่ยงในกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรและผลการตรวจประเมินครั้งที่ผ่านๆ มา โดยองค์กรต้องจัดทำขั้นตอนการดำเนินงานเรื่องการตรวจประเมินภายใน เพื่อระบุถึงความรับผิดชอบ ความสามารถและข้อกำหนดต่างๆ ของการวางแผนและดำเนินการตรวจ

ประเมินการรายงานผลการตรวจประเมินและการจัดเก็บบันทึกที่เกี่ยวข้อง การกำหนดเกณฑ์การตรวจประเมิน ขอบข่าย ความถี่และวิธีการตรวจ การคัดเลือกผู้ตรวจประเมินและดำเนินการตรวจประเมินต้องมั่นใจในการยึดถือตามวัตถุประสงค์และมีความเป็นกลางในกระบวนการตรวจประเมิน องค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนด

4.6 การทบทวนการจัดการ ผู้บริหารระดับสูงต้องทบทวนระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยขององค์กรตามช่วงเวลาที่เหมาะสมไว้เพื่อให้มั่นใจว่าระบบยังมีความเหมาะสม และมีประสิทธิผลอย่างต่อเนื่องการทบทวนต้องรวมถึงการประเมินโอกาสเพื่อปรับปรุงและความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ข้อมูลสำหรับการทบทวนการจัดการต้องรวมถึง ผลการดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยทั้งหมด ระดับความสำเร็จของการบรรลุวัตถุประสงค์ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ผลการตรวจประเมินภายในและผลการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ การสื่อสารจากผู้มีส่วนได้เสียภายนอกองค์กร รวมทั้งข้อร้องเรียน ผลการมีส่วนร่วมและการปรึกษา สถานะของการสอบสวนอุบัติการณ์ การปฏิบัติการแก้ไข การปฏิบัติการป้องกัน การติดตามผลจากการประชุมครั้งที่ผ่านๆ มา การเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ รวมทั้งการพัฒนาของกฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยขององค์กร ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง ผลจากการทบทวนการจัดการต้องแสดงความมุ่งมั่นให้มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและต้องรวมถึงการตัดสินใจและการดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงต่อไปนี้ ผลการดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย นโยบายและวัตถุประสงค์ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็น ประเด็นอื่นๆ ของระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ผลจากการทบทวนการจัดการต้องนำไปสื่อสารและให้คำปรึกษาได้และองค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนด

ทั้งหมดที่ได้นำเสนอมานั้นเป็นข้อกำหนดตามมาตรฐานระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (มอก.18001:2554) และเมื่อองค์กรสามารถจัดวางระบบได้สอดคล้องกับมาตรฐานแล้วและมีการปฏิบัติตามระบบ องค์กรสามารถขอการรับรองระบบจากบริษัทที่ให้บริการรับรองระบบการจัดการได้ตามปกติ สำหรับหน่วยงานที่ผ่านการรับรองระบบ มอก.18001:2542 หรือที่กำลังขอการรับรองจะตั้งปรับมาตรฐาน มอก.18001:2542 ให้เป็นมาตรฐาน มอก.18001:2554 ให้แล้วเสร็จก่อนวันที่ 31 สิงหาคม 2556

อนึ่งรายละเอียดและวิธีการปฏิบัติตามมาตรฐานระบบ มอก.18001:2554 อย่างละเอียดนั้น ท่านผู้อ่านสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้โดยการเข้ารับการอบรมในหัวข้อการจัดทำระบบเพิ่มเติมได้ เพราะรายละเอียดค่อนข้างมาก ซึ่งหากมีโอกาสผู้เขียนอาจจะนำมาเสนอในโอกาสถัดไป

